

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА. АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА ЗАРУБІЖНА
ЛІТЕРАТУРА»

першого рівня вищої освіти
за спеціальністю А4.021 Середня освіта,
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти за спеціалізацією
А4.021 Англійська мова та зарубіжна література

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
ЧНУ імені Петра Могили
Голова вченої ради

Л.П.Клименко
(протокол № 7 від 30.08.2024 р.)

Освітня програма вводиться в дію
з «1» вересня 2024 р.

В.о. ректора _____ Л.П.Клименко
(наказ № _____ від «_____» _____ 2024 р.

Зі змінами від 1 липня 2025 р.
(протокол №8 від 30.06.2025 р.

Миколаїв 2025

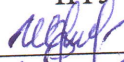
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

«ПОГОДЖЕНО»

Перший проректор
ЧНУ ім. Петра Могили
 Ю.В. Котляр

«24» червня 2025 р.

Декан факультету філології
ЧНУ ім. Петра Могили

 Л.В. Шерстюк
«24» червня 2025 р.

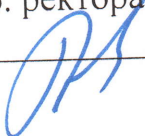
Керівник розробки:

В.о. завідувача кафедри
англійської філології та перекладу
ЧНУ ім. Петра Могили

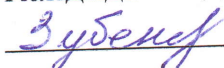
 В.О. Агєєва-Каркашадзе
«24» червня 2025 р.

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника

В.о. ректора ЧНУ імені Петра Могили
 Л. П. Клименко

Гарант освітньої програми

Кандидат педагогічних наук
 Т.В. Зубенко

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою спеціальності А4.021 Середня освіта.
Англійська мова та зарубіжна література у складі:

Керівник проєктної групи (гарант освітньої програми) :

Зубенко Тетяна Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент;
доцент кафедри англійської філології та перекладу Чорноморського
національного університету імені Петра Могили.

Розробники:

1. **Шерстюк Людмила Валеріївна**, кандидат педагогічних наук, доцент;
доцент кафедри англійської філології та перекладу Чорноморського
національного університету імені Петра Могили.
2. **Васильєва Надія Олександрівна**, кандидат філологічних наук, доцент
б.в.з.; доцент кафедри англійської філології та перекладу
Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

1. Профіль освітньої програми

Середня освіта. Англійська мова і література

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого та структурного підрозділу	Чорноморський національний університет імені Петра Могили Кафедра англійської філології та перекладу.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр середньої освіти. Професійна кваліфікація: вчитель закладу загальної середньої освіти.
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	FQ – ENEA – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет –адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2 - Мета освітньої програми	
Підготовка компетентного конкурентоздатного фахівця – вчителя англійської мови та зарубіжної літератури, який володіє фундаментальною теоретичною базою фахових дисциплін, новітніми технологіями навчання та навичками їх практичного застосування, здатний до творчої педагогічної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта/Педагогіка 014.021 Середня освіта. Англійська мова і література Обов'язкові дисципліни І. Цикл загальної підготовки – 26,5 кредитів. ІІ. Цикл професійної підготовки – 153,5 кредитів. Дисципліни вільного вибору студента – 60 кредитів. Практична підготовка – 24 кредити. Атестація – 0 кредити.
Орієнтація освітньої програми	У рамках освітньої програми студенти знайомляться із сучасними уявленнями про систему мови, дидактичну систему, фонетичну, лексичну, морфологічну й стилістичну системи англійської мови, її історичним розвитком, проблемами навчання англійської мови школярів закладів загально середньої освіти, традиційними та інноваційними підходами до їх вирішення, опановують соціально-особистісні, загальнонаукові, інструментальні, спеціалізовано-професійні (фахові теоретичного і практичного спрямувань) і загально-професійні (базові уявлення та здатності) компетентності;

	здобувають базові знання про теоретико-методологічні засади й ключові результати досліджень з проблем функціонування англійської мови, навчальні дисципліни з циклу професійної та практичної підготовки за вибором закладу вищої освіти і студента.
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Програма спрямована на підготовку студентів до здобуття теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.
<i>Особливості програми</i>	Бакалавр готується для викладання англійської мови та зарубіжної літератури в освітніх закладах: закладах загальної середньої освіти (гімназіях, ліцєях, школах з поглибленим вивченням іноземних мов), здійснення навчально-виховної діяльності на основі сучасних наукових досягнень педагогічної і лінгвістичної теорії та практики.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

<i>Придатність до працевлаштування</i>	Випускники освітньої програми орієнтовані на учительську, освітню, науково-методичну й управлінську діяльність у системі освіти України відповідно до отриманої спеціальності: - вчитель англійської мови; - вчитель зарубіжної літератури; - викладач середнього навчально-виховного закладу (ДК 003:2010)
<i>Подальше навчання</i>	Можливість навчатися за освітньою програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти за цією галуззю знань (що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра), суміжною чи перехресною.

5 - Викладання та оцінювання

<i>Викладання та навчання</i>	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий, комунікативно-діяльнісний, конструктивістський компетентнісний та праксіологічний підходи. Лекції, семінари, практичні заняття, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами.
<i>Оцінювання</i>	Відповідно до Положення про європейську кредитно-трансферну систему навчання та Положення про організацію освітнього процесу (https://udpu.edu.ua/pro-universityet/dokumenty) оцінювання програмних результатів освітньої програми здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «зараховано», «незараховано» та 100-бальною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX). Форми контролю: усне та письмове опитування, тестування, захист звітів з практик, заліки, екзамени, комплексний випускний екзамен.

6 – Програмні компетентності

<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність практично користуватися мовною системою відповідно до норм іноземної мови і культури на основі набутих знань про рівневу структуру цієї системи та усвідомлення особливостей мовних явищ.
<i>Загальні компетентності(ЗК)</i>	ЗК1. Вміння оперувати базовими знаннями про дидактичну, фонетичну, лексичну, морфологічну й стилістичну системи іноземної мови. ЗК2. Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, виявляти педагогічні проблеми та виробляти рішення щодо їх розв'язання. ЗК3. Здатність до ефективного пошуку, структурування інформації,

	її адаптацію до особливостей педагогічного процесу і дидактичних вимог. ЗК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології для розв'язання різноманітних завдань у навчальній та практичній діяльності. ЗК5.Здатність до оволодіння технологіями навчання іноземних мов та зарубіжної літератури; здатність формувати способи самостійного опанування знань та розвитку мовних навичок та вмінь. ЗК6. Здатність глибоко розуміти й інтерпретувати зміст іншомовних текстів та аналізувати їх стиль. ЗК7. Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування набутих знань та компетентностей у широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті. ЗК8. Здатність до ефективного планування навчальної та професійної діяльності та управління часом, здатність до прийняття рішень. ЗК9. Здатність до здійснення комунікаційної діяльності, розробки стратегії, тактики і техніки взаємодії з людьми, організації спільної діяльності для досягнення суспільно значимих цілей. ЗК10. Здатність використовувати психологічні засоби навчання в організації взаємодії в освітній діяльності, вміння адекватно оцінити власні здібності, навчальні можливості та індивідуально-психологічні особливості учнів, вибрати найефективніший варіант поведінки в тій чи іншій ситуації; регулювати власні емоційні стани, вирішувати конфліктні ситуації. ЗК11. Здатність збереження власного фізичного, психічного, соціального, духовного здоров'я та здоров'я оточуючих. ЗК 12. «Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності»
<i>Фахові компетентності спеціальності(ФК)</i>	ФК1. Здатність аналізувати й оцінювати кращі педагогічні досягнення в галузі методики навчання іноземної мови та зарубіжної літератури; застосовувати новітні засоби й технології під час викладання конкретного предмету. ФК2. Здатність до оволодіння вміннями педагогічного спілкування, методичними прийомами, засобами, методами викладання іноземної мови та зарубіжної літератури в школі. ФК3. Здатність застосовувати основні знання з галузі освіти у практичній діяльності, оперувати науковою та методичною термінологією. ФК4. Здатність формувати в учнів іншомовну фонетичну, граматичну та лексичну компетентності, компетентність в аудіюванні, говорінні, читанні та письмі. ФК5.Здатність використовувати у процесі формування комунікативної компетентності інноваційні методичні та інформаційно-комунікаційні технології. ФК6. Здатність аналізувати, обирати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси з іноземної мови. ФК7. Здатність використовувати різні форми контролю навчальних досягнень учнів. ФК8. Здатність забезпечувати освіту учнів засобами іноземної мови.

	ФК9. Здатність виховувати учнів через систему особистісного ставлення до іншомовної культури і процесу оволодіння цією культурою.
	ФК10. Здатність використовувати професійно-профільовані знання практичні навички в галузі лексикології, теоретичної фонетики, теоретичної граматики, стилістики та історії англійської мови, лінгвокраїнознавства німецької мови і зарубіжної літератури.
	ФК11. Сприяння збереженню, зміцненню здоров'я учнів на уроках і в позаурочній діяльності.
	7 – Програмні результати навчання ПРН1. Здатність до здійснення міжкультурного спілкування з використанням вербальних і невербальних способів комунікації, адекватним ситуації спілкування. ПРН2. Професійно-профільовані знання в галузі лексикології, теоретичної та практичної фонетики і граматики, стилістики іноземної мови та зарубіжної літератури. ПРН3. Професійно-профільовані знання в галузі історії германських мов та лінгвокраїнознавства. ПРН4. Базові уявлення про систему мови та її розвиток. ПРН5. Знання основ ділового спілкування. ПРН6. Уміння створювати бази даних і використовувати інтернет-ресурси; вміння використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології; навички управління інформацією та роботи з комп'ютером. ПРН7. Використання новітніх підходів до формування комунікативної компетентності учнів закладів загальної середньої освіти. ПРН8. Дослідницькі навички. ПРН9. Базові уявлення про основи філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей. ПРН10. Знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства. ПРН11. Розуміння необхідності дотримання норм здорового способу життя. ПРН 12. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміння застосовувати їх в професійній діяльності
	8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми
Кадрове забезпечення	Освітній процес забезпечують провідні фахівці відповідних кафедр, зокрема доктори наук, професори, доктори філософії, кандидати наук, доценти. Усі науково-педагогічні працівники підвищують свій фаховий рівень у провідних закладах освіти України та закордону.
Матеріально-технічне забезпечення	Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної, міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів. Обладнаний комп'ютерний клас, комп'ютерний кабінет.

<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	Освітній процес забезпечений навчально-методичними комплексами, підручниками та посібниками. Навчальні курси розміщені в інформаційно-освітньому середовищі. Доступ до наукової бібліотеки. Наукові роботи завантажені в інституційний репозитарій.
9 – Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Здобувачі вищої освіти мають можливість реалізувати право на національну академічну мобільність у ЗВО-партнерах в межах України та закордоном.
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Міжнародна академічна мобільність реалізується в рамках діючих угод між університетом та закордонними освітніми установами: - Поморська академія в м. Слупськ (Республіка Польща), університет Свонсі (Великобританія);
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Передбачена можливість навчання іноземних студентів на акредитованих спеціальностях в межах ліцензії.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти(роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
1.1 Цикл загальної підготовки			
ОЗП 1.	Історія та культура України	3	залік
ОЗП 2.	Культура української мови	4,5	екзамен
ОЗП 3.	Основи наукових досліджень та академічної доброчесності	3	залік
ОЗП 4.	Інформаційні технології у сфері освіти	3	залік
ОЗП 5.	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3	залік
ОЗП 6.	Філософія і суспільствознавство	3	залік
ОЗП 7.	Психологія	3	залік
ОЗП 8.	Фізичне виховання	3	залік

1.2. Цикл професійної підготовки			
ОПП 9.	Вступ до спеціальності	3	екзамен
ОПП 10.	Вступ до перекладознавства та основи міжкультурної комунікації	3	екзамен
ОПП 11.	Зарубіжна література і український контекст	6,5	екзамен, залік
ОПП 12.	Перша іноземна мова	58	екзамен, залік
ОПП 13.	Практичний курс письмового та усного перекладу	6,5	екзамен
ОПП 14.	Теоретико-компаративний курс основної іноземної мови	13	екзамен, залік, курсова робота
ОПП 15.	Історія літератури країн, мова яких вивчається	8,5	екзамен, залік, курсова робота
ОПП 16.	Лінгвокраїнознавство англомовних країн	4,5	екзамен
1.3. Психолого-педагогічна підготовка			
ОППП 13	Вікова та педагогічна психологія	4,5	екзамен
ОППП 14.	Педагогіка (історія, загальна, дидактика, теорія виховання)	6,5	екзамен, залік
ОППП 15.	Вікова фізіологія, шкільна гігієна з основами медичних знань	3	залік
ОППП 16.	Інклюзивна освіта	3	залік
ОППП 17.	Методика навчання англійської мови та зарубіжної літератури	9,5	залік, екзамен, курсова робота
1.	Навчальна практика 1	6	залік
2.	Навчальна практика 2	6	залік
3.	Педагогічна практика 1 (психолого-педагогічна)	6	залік
4.	Педагогічна практика 2 (методика навчання англійської мови та зарубіжної літератури)	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	
2. Вибіркові компоненти ОП			
2.1. Цикл загальної підготовки			
ВЗП 1.	Дисципліна вільного вибору студента-1	3	залік
ВЗП 2.	Дисципліна вільного вибору студента-2	3	залік
ВЗП 3.	Дисципліна вільного вибору студента-3	3	залік

2.2. Цикл професійної підготовки			
ВПП 5.	Дисципліна-1 (з каталогу кафедри)	4,5	екзамен
ВПП 6.	Дисципліна-2 (з каталогу кафедри)	4,5	залік
ВПП 7.	Дисципліна-3 (з каталогу кафедри)	3,5	залік
ВПП 8.	Дисципліна-4 (з каталогу кафедри)	16	екзамен, залік
ВПП 9.	Дисципліна-5 (з каталогу кафедри)	4	залік
ВПП 10.	Дисципліна-6 (з каталогу кафедри)	7	екзамен
ВПП 11.	Дисципліна-7 (з каталогу кафедри)	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП (Додаток 1)

3.Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014.021 Середня освіта. Англійська мова і література проводиться у формі складання комплексного випускного екзамену та завершується видачею документу державного зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти.

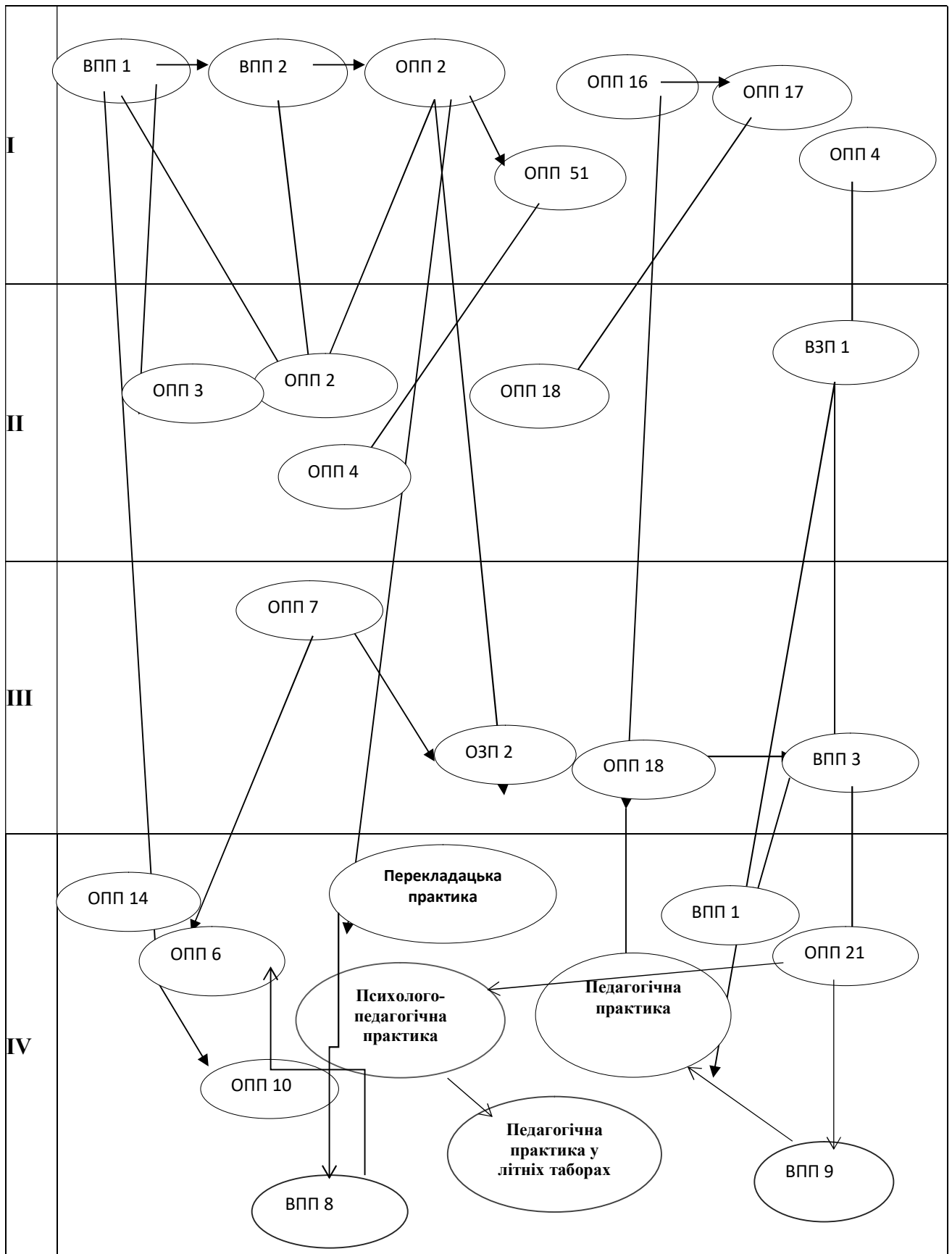
Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (Додаток 2)

1. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (Додаток 3)

Затверджено на засіданні вченої ради факультету іноземних мов Чорноморського національного університету імені Петра Могили (протокол № __ від _____.2025 р.).

Структурно-логічна схема освітньої програми Середня освіта.
 Англійська мова і література спеціальності 014.021 Середня освіта.
 Англійська мова і література

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Таблица 4.1

[illegible]

Таблица 4.2

[illegible]

ЗК13									
ФК1								+	
ФК2					+		+	+	
ФК3							+	+	
ФК4					+	+		+	
ФК5		+	+	+				+	
ФК6	+				+	+	+	+	
ФК7	+			+		+		+	
ФК8									
ФК9		+	+					+	
ФК10								+	
ФК11					+		+	+	
ФК12				+					
ФК13				+					
ФК14				+					

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

Таблиця 5.1.

	ОЗП 1	ОЗП 2	ОЗП 3	ОПП 4	ОПП 5	ОПП 6	ОПП 7	ОПП 8	ОПП 9	ОПП 10	1	2	3	4
ПРН1		+							+					
ПРН2	+		+					+						
ПРН3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
ПРН4	+		+					+						
ПРН5									+		+	+	+	+
ПРН6														
ПРН7					+	+	+	+						
ПРН8					+	+	+	+			+	+	+	+
ПРН9									+					
ПРН10		+							+					
ПРН11									+					
ПРН12					+		+		+					
ПРН13								+						
ПРН14									+		+	+	+	+
ПРН15						+		+						
ПРН16					+	+	+							

ПРН9					+	+	+	+	
ПРН10				+	+	+	+	+	
ПРН11	+				+		+	+	
ПРН12					+		+	+	
ПРН13		+	+					+	
ПРН14					+		+	+	
ПРН15								+	
ПРН16		+			+		+		
ПРН17		+			+		+		
ПРН18			+						
ПРН19			+					+	

6. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII «Про вищу освіту». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18;>
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти». – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>;
3. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п;>
4. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п;>
5. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. – К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. – 746 с.;
6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ «ЦС», 2015. – 32 с. – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf;
7. International Standard Classification of Education (ISCED 2011). – Montreal: UNESCO Institute for Statistics, 2012. – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>;
8. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013). – Montreal: UNESCO Institute for Statistics, 2014. – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.

Додаткові інформаційні джерела:

1. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 29.03.2016 № 3). – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/reforma-osviti/naukovo-metodichna-rada-ministerstva/metodichni-rekomendacziyi.html>;
2. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт. В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf;
3. Національний освітній глосарій: вища освіта. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf;

4. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf];
- Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача. - Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf.